

K 2650

Chr. Brüller — H. Brüller — E. Pavelson — P. Parts
J. Unt — E. Etverk

MATEMAATIKA VIHIK NR. 1

algkooli II klassile

Arvud sajani

Kooli ja õpilase nimi

K./Ü. „KOOPERATIIV“ TALLINNAS 1935

39-92-5

VIHIKUTE SISU.

- Vihik nr. 1. Arvud sajani.
 Vihik nr. 2. Liitmine ja lahutamine saja piiiris.
 Vihik nr. 3. Liitmine ja lahutamine saja piiiris.
 Vihik nr. 4. Ükskordüks: 10-d, 5-d, 2-d, 4-d.
 Vihik nr. 5. Ükskordüks: 8-d, 3-d, 6-d.
 Vihik nr. 6. Ükskordüks: 9-d, 7-d.
 Vihik nr. 7. Kahekohaliste arvude korrutamine ja jagamine.
 Vihik nr. 8. Kahekohaliste arvude korrutamine ja jagamine.
 Vihik nr. 9. Kordamine.
 Vihik nr. 10. Tehted täissajalistega tuhande piiiris.

HSM Kooliraamatute Komisjoni poolt koolidele lubatud

Eesti Ühistrükikoda, Tallinnas 1935

— 1 —

Alatud _____

Jälle koolis.

1. Vilmast korda olime koos kooli lõupäeval _____
 Täna kuupäev on aga _____ Meie ei käinud koolis
 _____ kuus, kokku _____ kuud
 ehk umbes _____ päeva.
2. Meid on _____ klassis rohkem kui kümme ja _____ kui sada last.
 Meie koolis aga õpib enam kui _____
 Täpselt on meid klassis _____ last. Poisse on _____
 tüdrukuid _____
3. Võimlemistunnis seadis õpetaja 33 õpilast ühte ritta ja käsutas: „Järjest
 loenda!“ Lapsed loendasid: „Üks, kaks, kolm, 4 5 6 7 8 9 10 _____
4. Laps hüüdis: 10, 20, 25, 28, 30, 32
 Eelmine laps hüüdis: 9 19 24 29 29 31
 Järgmine laps aga: 11 21 26 29 31 33

5. Mitu lehekülge on ses matemaatika vihikus? 32
Järjestame nad: esimene lehekül, teine, kolmas, _____
6. Kirjutame seda nii: 1. lehekül, 2., 3., _____
7. Või kirjutame nii: I lehekül, II, III, IV V VI
8. 11. leheküljel on 10 ülesannet. 31. leheküljel 9 ülesannet.
9. 20. leheküljel on ülesanded nr-d: 102 103 104 105
10. Ülesanne nr. 90 on 17 leheküljel. Ülesanne nr. 35 on 7 leheküljel.
" " 48 " 10 " " " 57 " 11 "
" " 100 " 19 " " " 125 " 25 "
11. 100. ülesande ees on 99 ülesanne, järel 101 ülesanne.
120. " " " 119 " " 121 "
150. " " " 149 " " 151 "

12. Usuoõpetuse raamatus on _____ lehekülge.
Joosepi lood algavad siin _____ leheküljel,
Jeesuse sündimisest jutustatakse _____ leheküljel.
13. Emakeele lugemikus on _____ lehekülge.
25. ja 27. lehekülje vahel on 20 lehekül.
37. ja 39. " " " 38 "
48. ja 50. " " " 49 "
69. ja 71. " " " 70 "
99. ja 101. " " " 100 "
14. 28. ja 33. lehekülje vahel on järgmised leheküljed: 9930 81 39
47. ja 51. " " " " " 48 49 50
68. ja 71. " " " " " 69 70
87. ja 92. " " " " " 88 89 90 91
74. ja 95. " " " " " _____
15. 36. lehekülje ees on 35 lehekül, järel 37 lehekül.
50. " " " 49 " " 51 "
70. " " " 69 " " 71 "
81. " " " 80 " " 82 "
61. " " " 60 " " 62 "
16. 53. lehekül on 52 ja 54 lehekülje vahel.
30. " " " 29 " " 31 "
40. " " " 39 " " 41 "
61. " " " 60 " " 62 "
90. " " " 89 " " 91 "

17. Ühes emakeele lugemikus olid leheküljed nummerdatud: 52, 56, 53,

57, 59, 54, 55, 58, 60. Sea nad õigesse järjekorda!

52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,

18. Loenda lugemiku lehekülgi tagant ettepoole!

56. 55. 54 53 52 51 50 49 48 47 46 45. 45.

42. 41.

71. 60.

101. 90.

94. 83.

19. Laulmise raamatus olid leheküljed nummerdatud nii: 84, 83, 82, 81,

70, 69, 68, 67, 66, 65. Õieti oleks:

20. Esimeses pingis istub kaks, teises — neli, kolmandas — kolm, neljandas — viis ja viiendas — üks laps. Kirjutan selle lause—arvud numbritena.

21. Täna on meil järgmised tunnid: 1.

22. Tänavu on 1939 aasta. Mineval aastal kirjutasime: 1938 aasta.

Tuleval aastal aga kirjutame: 1940 aasta.

Täna on kuupäev: 17 okt.

23. Palve ajal seisid õpilased ridade viisi, ikka 10 õpilast reas.

Seisid	2	täisrida	ja	3	üksikut, kokku	93	õpilast.
"	3	"	"	3	"	33	"
"	4	"	"	1	"	41	"
"	6	"	"	5	"	65	"
"	5	"	"	8	"	58	"
"	8	"	"	6	"	86	"
"	9	"	"	9	"	99	"
"	7	"	"	4	"	74	"
"	2	"	"	2	"	22	"
"	10	"	"	—	"	100	"

24. Koolis on 36 last. Palvel seisid täisridades 3 last, poolikus reas 6 last.

"	"	28	"	"	"	2	"	"	"	8	"
"	"	45	"	"	"	4	"	"	"	5	"
"	"	63	"	"	"	6	"	"	"	3	"
"	"	59	"	"	"	5	"	"	"	9	"
"	"	70	"	"	"	7	"	"	"	—	"
"	"	100	"	"	"	10	"	"	"	—	"
"	"	88	"	"	"	8	"	"	"	8	"
"	"	91	"	"	"	9	"	"	"	1	"
"	"	77	"	"	"	7	"	"	"	2	"

25. Meie klassi õpilastest saaks kümnelist rida ja üksikut.

I	"	"	"	"	"	"	"
III	"	"	"	"	"	"	"
IV	"	"	"	"	"	"	"
V	"	"	"	"	"	"	"
VI	"	"	"	"	"	"	"

26. I klassist sai II klassi 40 õpilast, kuna II klassi jäi 6 last teiseks aastaks.

Mitu last on nüüd II klassis? 46

27. II klassist sai III 37 last. Neist ei ilmunud sügisel kooli 7 last. Mitu last

on nüüd III klassis, kui III klassi jäi 5 last teiseks aastaks? 30, 35

28. IV klassi lõpetas 46 õpilast. Peale 6 õpilase, kes astus keskkooli, tulid teised kõik kooli tagasi. V klassi jäi 4 last teiseks aastaks. Mitu õpilast on nüüd V klassis? 44

29. V klassist sai kevadel VI-sse 28 õpilast. Sügisel ilmus VI klassi vaid 20 õpilast. Mitu õpilast oli lahkunud klassist?

30. VI klassi 35 õpilasest sai kevadel lõputunnistused 30 õpilast. Mitmele õpilasele määrati suvetööd?

Raamatuid ja õppetarbeid ostmas.

31. II klassis peame ostma mitmedki uued raamatud. Näiteks:

Raamatu nimi.

Hind.

32. Mõned raamatud maksavad alla, teised üle krooni.

..... raamat maksab üle krooni senti.

..... " " alla " " " " " " " "

33. Mõned lapsed ostavad pruugitud raamatud ja saavad nad palju odavamalt. Näiteks ostis pruugitud raamatu, maksis ta eest senti, seega senti uuest vähem.

34. 2 „Matemaatika vihikut“ maksab 30 snt., 4 vihikut 60 snt.
5 " " " 45 " 10 " 150 "

35. 60 sendi eest saab osta 4 „Matemaatika vihikut“,

40 " " " " 9 " "

1 kr. — " " " " 6 " "

1 " 60 " " " " " "

36. Väino ostis 3 „Matemaatika vihikut“ ja viiesendise pliatsi. Mitu senti ta maksis? 50

37. Peeter ostis 2 „Matemaatika vihikut“ ja kuuesendise sullea. Mitu senti ta maksis? 36

38. Aino maksis 4 „Matemaatika vihiku“ ja kummi eest 85 senti. Kui kallis oli kummi? 25

39. Viu ostis: 1, 2, 3, 4, 5 „Matemaatika vihikut“
Kaupmees jättis alla: 1, 2, 1, 2, 2 senti.
Viu maksis: 14 28 44 58 73 senti.

40. II klassis vajan mitmesuguseid õppevahendeid.

Ostsin 2 kirjavihikut 6 senti tükki ja maksin 12
„ 2 joonistusvihikut 10 „ „ „ „ 20
„ 3 kummit 5 „ „ „ „ 15

41. Maimu ostis raamatu 40 senti eest ja 2 kummit à 4 snt. Kui palju ta maksis? 40 + 8 = 48

42. Peedu ostis raamatu 50 senti eest ja 3 vihikut à 6 snt. Kui palju ta maksis? 50 + 18 = 68

43. Ado ostis 3 pliatsit à 5 snt, 3-sendise sulle ja 70-sendise raamatu. Kui palju ta maksis? 15 + 3 = 18
70 + 18 = 88

44. Juhan ostis kaks 40-sendist raamatut ja kaks 6-sendist pliatsit. Kui palju ta maksis? 80 + 12 = 92

45. Isa ostis kroonise romaani, 10-sendise vihiku ja sendise sulle. Kui palju ta maksis? 100 + 10 + 1 = 111

46. Isa tasus eelmises ülesandes nimetatud kauba hinna kolme rahaga. Joonista need rahad!

47. Evi ostis pliatsi 6 senti eest ja vihiku 5 senti eest. Ta maksis kahe rahaga. Mis rahad need olid? *10 snt, 1 snt*

48. Enn ostis usuõpetuse raamatu. See maksis 1 kroon. Ta andis kaupmehele 10 viiesendist ja veel lisaks *5* kümmesendist raha.

49. Missuguste rahadega oleks Enn veel võinud maksta?

1. *1kr*
2. *2,50*
3. *10, 10 snt*
- 4.

50. Teine kord läksid Ennul õppetarbed maksma 50 senti. Missuguste rahadega ta võis tasuda kaupmehele selle summa? Näiteks:

1. $10 \text{ snt.} + 10 \text{ snt.} + 10 \text{ snt.} + 10 \text{ snt.} + 5 \text{ snt.} + 5 \text{ snt.} = 50 \text{ snt.}$
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

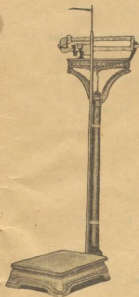
Tunnis.

51. 1 tunnis on *60* minutit. Pooles tunnis on *30* minutit. Veerandtunnis on *15* minutit. Kolmveerandtunnis on *45* min.
52. Õppetund kestab *50* min. Pool õppetundi *25* minutit.
53. Tund on pikem õppetunnist $60 - 50 =$ *10* minutit.
54. Emakeele tund lõppes täna 3 minutit hiljem. Ta kestis $50 + 3 =$ *53* minutit.
55. Matemaatika tund aga algas 1 min. hiljemini kui õigus, lõppes aga õigel ajal. Ta kestis $50 - 1 =$ *49* min.
56. Emakeele tunnis meie lugesime pool tundi ehk *25* min., joonistasime 5 min. ja kirjutasime *20* min.
57. Käsitöö tund aga venis eile 6 min. pikemaks kui õigus. Ta kestis *56* min. Vaheaga saime siis vaid *4* min.
58. Eile oli meil koolis „Noorte Punase Risti“ koosolek. See kestis 1 tund 10 min. ehk *70* min. Eelmise koosolek kestis aga $1\frac{1}{2}$ tundi ehk *90* min., seega *20* min. kauem.
59. Eeva jutustas: „Kui ma eile tulin kooli „õppepunkti“ õppima, siis kell lõi parajasti 5. Kui ma aga koju läksin, siis näitas kell veerand 7. Eeva oli õppepunktis $1\frac{1}{4}$ tundi ehk *75* min.
60. Annal kulus tundide ettevalmistamiseks täna üldse 85 min. Sest ajast kulus tal 50 min. arvutamiseks, 30 min. kirjutamiseks, muu aeg raamatute kokkupanemiseks. Kui kaua see kestis? *5 min.*

Kooliarsti juures.

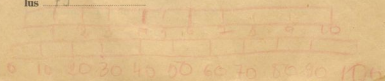
61. Kooliarsti toa uksele on kirjutatud: „Arst võtab vastu üle päeva kella 11 kuni $\frac{1}{2}$ 12.“ Arst käib koolis nädalas 3 korda ja viibib siin iga kord 45 min.
62. Igal sügisel vaatab arst läbi kõik lapsed: proovib nende nägemist, kuulmist, kaalub ja mõõdab neid. Eile vaatas ta läbi II kl. 38 lapsest 30. Järele vaatamata jäi 8 last, sest need puudusid koolist.
63. Silmade proovimiseks on arstil papist tahvel. Sellel on 10 rida numbreid, igas reas 10 numbrit, kokku 100 numbrit. Kujuta selle tahvli ülemine rida!
64. Toa nurgas seisab arstikaal. Sellega mõõdab arst meie _____ ja _____ Kaalul on üleval kaks joonlauda. Kumbki neist on jagatud 10-ks. Alumisel laual loendab arst kümneid, ülemisel üksikuid kilogramme. Joonistan arstikaalu mõlemad joonlaudad. Numbrid kirjutati juurde. Ülemisel laual: 0, 1, 2, _____, alumisel: 0, 10, 20, _____

65. Arst kaalub lapsi. Kui ta peab võtma:

alumisel laual 3 vahet, ülemisel 4,			siis laps kaalub <u>34</u> kg.
3	7		<u>34</u>
3	9		<u>39</u>
2	9		<u>29</u>
2	10		<u>30</u>
4	2		<u>42</u>
4	5		<u>45</u>
4	7		<u>47</u>
5	3		<u>53</u>
5	6		<u>56</u>
2	2		<u>22</u>
2	7		<u>27</u>
3	3		
3	4		
3	6		
3	5		
4	1 $\frac{1}{2}$		
4	2 $\frac{1}{2}$		
4	2 $\frac{1}{2}$		
5	3 $\frac{1}{2}$		

66. Kaaludes koolijuhti, arst lükkas muhvi alumisel laual 8. kriipsule, ülemisel aga 7. vahele. Koolijuht kaalus 87 kg.
67. Kaaludes õpetajat, arst võttis üleval 9, all aga 7 vahet. Õpetaja kaalus 79

68. Mina kaalun _____ kg. Mu lauaaaber kaalub _____ kg.
 Mu isa kaalub _____ kg. Mu ema kaalub _____ kg.
 Mu vend kaalub _____ kg. Mu õdekaalub _____ kg.

69. Kui õpilane kaalub:

36 kg, siis arst võtab alumisel joonlual 3, ülemisel 6 vahet.

30	"	"	"	"	"	<u>3</u>	"	"	"
39	"	"	"	"	"	<u>3</u>	"	<u>9</u>	"
43	"	"	"	"	"	<u>4</u>	"	<u>3</u>	"
40	"	"	"	"	"	<u>4</u>	"	<u>—</u>	"
35	"	"	"	"	"	<u>3</u>	"	<u>5</u>	"
28	"	"	"	"	"	<u>2</u>	"	<u>8</u>	"
37	"	"	"	"	"	<u>3</u>	"	<u>7</u>	"
42	"	"	"	"	"	<u>4</u>	"	<u>9</u>	"
53	"	"	"	"	"	<u>5</u>	"	<u>3</u>	"

70. Kui õpilane kaalub:

45 kg, siis arst võtab ülemisel laual 5, alumisel 4 vahet.

42	"	"	"	"	"	<u>9</u>	"	<u>4</u>	"
25	"	"	"	"	"	<u>5</u>	"	<u>2</u>	"
36	"	"	"	"	"	<u>6</u>	"	<u>3</u>	"
50	"	"	"	"	"	<u>—</u>	"	<u>5</u>	"

71. Kaaludes mind, võttis arst all _____, üleval _____ vahet.

72. Jutusta, millega ja kuidas arst mõõdab, kui pikk sa oled!

73. Mina olen _____ cm pikk. Minu lauaaaber on _____ cm pikk.
 Minu vend on _____ " " Minu ema on _____ " "
 Minu isa on _____ " " Minu õde on _____ " "

74. Ma olen pikem meetrist _____ cm. Minu naaber on pikem meetrist _____ cm.
 Minu isa on üle meetri _____ " Minu ema on pikem meetrist _____ "
 Minu vend on üle meetri _____ " Minu õde on üle meetri _____ "

75. Õpilane on 1 m 20 cm ehk 120 cm pikk.
 " " 1 m 30 cm " 130 " "
 " " 1 m 25 cm " 125 " "
 " " 1 m 32 cm " 132 " "
 " " 1 m 44 cm " 144 " "

76. Õpilane on 150 cm ehk 1 m 50 cm pikk.
 " " 136 cm " 1 " 36 " "
 " " 130 cm " 1 " 30 " "
 " " 143 cm " 1 " 43 " "
 " " 148 cm " 1 " 48 " "

77. Kas teie koolis on õpilasi, kes oleksid meetrist lühemad?

78. Väike Andu oli hiljuti veel 1 cm alla 1 m pikk. Nüüd on ta aga juba 1 cm üle 1 m. Kui pikk oli Andu enne ja kui pikk on ta nüüd?

79. Eeva kaalub 45 kg ja on 1 m 44 cm pikk. Helmi aga kaalub 40 kg ja on 1 m 40 cm pikk. Eeva on raskem Helmist $45 - 40 = \underline{5}$ kg ja pikem 1 m 44 cm — 1 m 40 cm = 4 cm.

80. Inimene kaaluvat umbes niipalju kilogramme, mitu cm ta on pikem 1 meetrist ehk 100 sentimeetrist.
Mees on 1 m 50 cm, 1 m 56 cm, 1 m 65 cm, 170 cm, 185 cm pikk.
Ta võib kaaluda umbes: 50 56 65 70 85
81. Missuguse moodsa moodsad ka, kui paks on su kirjavihik? Kui sügav su pinal?
82. Näita oma joonlaual detsimeeter, millimeeter!
83. Joonista detsimeeter ja jaota ta senti- ning millimeetriteks!
84. 1 sentimeeter = 10 millimeetrit. Lühidalt: 1 cm = 10 mm
1 detsimeeter = 100 millimeetrit. Lühidalt: 1 dm = 100 mm
85. 2 cm = 20 mm 4 cm = 40 mm 6 cm = 60 mm
3 cm = 30 mm 5 cm = 50 mm 7 cm = 70 mm
 $\frac{1}{2}$ cm = 5 mm $1\frac{1}{2}$ cm = 15 mm $2\frac{1}{2}$ cm = 25 mm
86. $\frac{1}{2}$ dm = 50 mm $\frac{1}{4}$ dm = 25 mm $\frac{3}{4}$ dm = 75 mm
1 cm — 1 mm = 9 mm 1 cm + 1 mm = 11 mm 1 dm — 1 mm = 99
87. Minu kirjavihik on 2 mm paks.
88. Minu pinal on 10 mm sügav.

Kirjutun, mis näen.

2 kümnesendist 1 sendine = 21

89. 20 snt. + 1 snt. = 21 21 snt. — 1 snt. = 20
21 snt. = 2 kümnesendist 1 sendine.
21 snt. — 20 snt. = 1 21 snt. — 10 snt. = 11

1 kümnesendine = 10 sendist. 10 sendist = 1 kümnesendine.

94. 2 kümnesendist 5 sendist = 25 snt. 5 kümnes. 1 viies. = 55 snt.

2 „ 2 sendist = 22 „ 6 „ 1 kahe. = 62 „

3 „ 4 sendist = 34 „ 7 „ 2 kahe. = 74 „

3 „ 3 sendist = 33 „ 8 „ 2 viies. = 90 „

4 „ 10 sendist = 50 „ 9 „ 2 kolmes. = 96 „

95. 20 snt. + 7 snt. = 27 5 snt. + 30 snt. = 35 20 snt. + 15 snt. = 35

30 snt. + 8 snt. = 38 7 snt. + 40 snt. = 47 40 snt. + 18 snt. = 58

60 snt. + 2 snt. = 62 2 snt. + 60 snt. = 62 30 snt. + 12 snt. = 42

80 snt. + 3 snt. = 83 8 snt. + 90 snt. = 98 50 snt. + 25 snt. = 75

50 snt. + 4 snt. = 54 9 snt. + 40 snt. = 49 60 snt. + 36 snt. = 96

96. 24 snt. = 2. kümnesendist 4 sendist 32 snt. = 30 snt. + 2 snt.

36 snt. = 3 „ 6 „ 58 snt. = 50 „ + 8 „

47 snt. = 4 „ 7 „ 75 snt. = 70 „ + 5 „

50 snt. = 5 „ 2 „ 82 snt. = 80 „ + 2 „

63 snt. = 6 „ 3 „ 94 snt. = 90 „ + 4 „

97. 45 snt. — 5 snt. = 40 28 snt. — 20 snt. = 8 36 snt. — 16 snt. = 20

62 snt. — 2 snt. = 60 35 snt. — 30 snt. = 5 48 snt. — 18 snt. = 30

73 snt. — 3 snt. = 70 43 snt. — 40 snt. = 3 55 snt. — 15 snt. = 40

81 snt. — 1 snt. = 80 54 snt. — 50 snt. = 4 64 snt. — 24 snt. = 40

97 snt. — 7 snt. = 90 87 snt. — 80 snt. = 7 79 snt. — 39 snt. = 40

1 kümnekroonine = 10 kroonist. 10 kroonist = 1 kümnekroonine.

98. 2 kümnekroonist 5 kroonist = 95 kr. 7 kümnekr. 1 viiekr. = 75 kr.

3 „ 6 kroonist = 36 „ 8 „ 1 kahekr. = 82 „

4 „ 1 kroonine = 41 „ 9 „ 3 kahekr. = 96 „

5 „ 2 kroonist = 52 „ 4 „ 4 kahekr. = 48 „

6 „ 8 kroonist = 68 „ 6 „ 10 kroonist = 62 „

99. 30 kr. + 7 kr. = 37 20 kr. + 18 kr. = 20 kr. + 10 kr. + 8 kr. =

50 kr. + 9 kr. = 59 30 kr. + 15 kr. =

80 kr. + 5 kr. = 85 50 kr. + 12 kr. =

4 kr. + 40 kr. = 44 40 kr. + 25 kr. = 40 kr. + 20 kr. + 5 kr. =

6 kr. + 60 kr. = 66 60 kr. + 33 kr. =

100. 25 kr. = 2. kümnekroonist 5 kroonist 53 kr. = 50 kr. + 3 kr.

37 kr. = 3 „ 4 68 kr. = 60 kr. + 8

40 kr. = 4 „ 42 43 kr. = 3 kr. + 40

66 kr. = 6 „ 6 82 kr. = 2 kr. + 80

100 kr. = 10 „ 97 kr. = 7 kr. + 90

101. 28 kr. — 8 kr. = 20 43 kr. — 40 kr. = 3 49 kr. — 19 kr. = 30

32 kr. — 2 kr. = 30 56 kr. — 50 kr. = 6 52 kr. — 12 kr. = 40

74 kr. — 4 kr. = 70 74 kr. — 70 kr. = 4 68 kr. — 18 kr. = 50

63 kr. — 3 kr. = 60 62 kr. — 60 kr. = 2 73 kr. — 33 kr. = 40

81 kr. — 1 kr. = 80 95 kr. — 90 kr. = 5 91 kr. — 41 kr. = 50

1 tund = 60 minutit 60 minutit = 1 tund

102. 60 min. + 4 min. = 64 min. 1 tund 12 min. = 72 min.

60 min. + 3 min. = 63 1 tund 15 min. = 75

60 min. + 7 min. = 67 1 tund 18 min. = 78

60 min. + 1 min. = 61 1 tund 16 min. = 76

60 min. + 8 min. = 68 1 tund 20 min. = 80

103. 50 min. + 5 min. = 55 1 min. + 20 min. = 21 20 min. + 15 min. = 35

40 min. + 8 min. = 48 3 min. + 30 min. = 33 30 min. + 15 min. = 45

30 min. + 4 min. = 34 7 min. + 50 min. = 57 18 min. + 40 min. = 58

30 min. + 8 min. = 38 4 min. + 40 min. = 44 40 min. + 24 min. = 64

20 min. + 2 min. = 22 6 min. + 60 min. = 66 32 min. + 20 min. = 52

104. 63 min. = 60 min. + 3 min. 25 min. = 10 min. + 15 min.

65 min. = 5 min. + 60 36 min. = 16 min. + 20 min.

56 min. = 6 min. + 50 47 min. = 20 min. + 27 min.

59 min. = 30 min. + 29 54 min. = 34 min. + 20 min.

41 min. = 1 min. + 40 75 min. = 1 tund + 15 min.

105. 35 min. — 5 min. = 30 45 min. — 40 min. = 5 32 min. — 12 min. = 20

28 min. — 8 min. = 20 39 min. — 30 min. = 9 45 min. — 15 min. = 30

42 min. — 2 min. = 40 52 min. — 50 min. = 2 57 min. — 27 min. = 30

59 min. — 9 min. = 50 65 min. — 1 tund = 5 75 min. — 60 min. = 15

76 min. — 6 min. = 70 68 min. — 1 tund = 8 84 min. — 1 tund = 24

1 m = 10 dm 10 dm = 1 m

106. 10 m + 4 m = 14 6 m + 30 m = 36 1 m + 1 dm = 11 dm

20 m + 2 m = 22 1 m + 40 m = 41 2 m + 2 dm = 22

50 m + 5 m = 55 8 m + 50 m = 58 5 m + 1 dm = 51

30 m + 6 m = 36 9 m + 60 m = 69 7 m + 4 dm = 74

60 m + 7 m = 67 10 m + 80 m = 90 8 m + 8 dm = 88

107. 40 m + 12 m = 52 24 m + 20 m = 44 1 m + 5 dm = 15 dm

50 m + 15 m = 65 17 m + 30 m = 47 3 m + 4 dm = 34

70 m + 18 m = 88 35 m + 40 m = 75 5 m + 8 dm = 58

30 m + 25 m = 55 32 m + 50 m = 82 4 m + 4 dm = 44

40 m + 36 m = 76 43 m + 10 m = 53 6 m + 8 dm = 68

108. 45 m = 40 m + 5 m 32 dm = 3 m + 2 dm 35 m = 20 m + 15 m

78 m = 70 m + 8 45 dm = 4 m + 5 48 m = 30 m + 18 m

36 m = 30 m + 6 52 dm = 5 m + 2 53 m = 20 m + 33

52 m = 50 m + 2 63 dm = 6 m + 3 64 m = 34 m + 30

47 m = 40 m + 7 38 dm = 3 m + 8 75 m = 25 m + 50

109. 32 m — 2 m = 30 46 m — 40 m = 6 72 m — 12 m = 60

45 m — 5 m = 40 57 m — 50 m = 7 51 m — 21 m = 30

58 m — 8 m = 50 78 m — 70 m = 8 63 m — 33 m = 30

75 m — 5 m = 70 35 dm — 3 m = 5 84 m — 60 m = 24

83 m — 3 m = 80 54 dm — 5 m = 4 95 m — 70 m = 25

1 dm = 10 cm 10 cm = 1 dm

110. 40 cm + 5 cm = 45 cm 1 cm + 20 cm = 21 6 dm 3 cm = 63 cm
 30 cm + 8 cm = 38 6 cm + 40 cm = 46 6 dm 7 cm = 67
 20 cm + 2 cm = 22 7 cm + 80 cm = 87 7 dm 7 cm = 77
 50 cm + 3 cm = 53 9 cm + 90 cm = 99 8 dm 5 cm = 85
 80 cm + 4 cm = 84 3 cm + 50 cm = 53 9 dm 1 cm = 91

111. 60 cm + 12 cm = 72 25 cm + 10 cm = 35 5 dm + 4 cm = 54 cm
 50 cm + 15 cm = 65 13 cm + 20 cm = 33 2 dm + 6 cm = 26
 30 cm + 18 cm = 48 32 cm + 30 cm = 62 6 dm + 4 cm = 64
 40 cm + 25 cm = 65 41 cm + 50 cm = 91 5 dm + 2 cm = 52
 70 cm + 26 cm = 96 58 cm + 40 cm = 98 4 dm + 6 cm = 46

112. 25 cm = 20 cm + 5 cm 37 cm = 3 dm + 7 cm 26 cm = 10 cm + 16 cm
 36 cm = 30 cm + 6 41 cm = 4 dm + 1 cm 34 cm = 20 cm + 14
 48 cm = 40 cm + 8 64 cm = 6 dm + 4 cm 51 cm = 30 cm + 21
 54 cm = 50 cm + 4 56 cm = 5 dm + 6 cm 63 cm = 40 cm + 23
 69 cm = 60 cm + 9 73 cm = 7 dm + 3 cm 78 cm = 30 cm + 48

113. 35 cm — 5 cm = 30 64 cm — 60 cm = 4 64 cm — 14 cm = 50
 39 cm — 9 cm = 30 53 cm — 50 cm = 3 71 cm — 11 cm = 60
 42 cm — 2 cm = 40 48 cm — 40 cm = 8 57 cm — 27 cm = 30
 46 cm — 6 cm = 40 75 cm — 7 dm = 5 73 cm — 33 cm = 40
 53 cm — 3 cm = 50 96 cm — 9 dm = 6 88 cm — 48 cm = 40

1 cm = 10 mm 10 mm = 1 cm

114. X 10 mm + 5 mm = 15 mm 5 cm 6 mm = 56 mm
 20 mm + 8 mm = 28 8 cm 4 mm = 84
 30 mm + 4 mm = 34 9 cm 5 mm = 95
 4 mm + 50 mm = 54 7 cm 9 mm = 79
 5 mm + 30 mm = 35 8 cm 1 mm = 81

115. X 20 mm + 13 mm = 33 25 mm + 40 mm = 65 2 cm + 5 mm = 25 mm
 50 mm + 17 mm = 67 43 mm + 50 mm = 93 5 cm + 8 mm = 58 mm
 70 mm + 22 mm = 92 17 mm + 80 mm = 97 7 cm + 5 mm = 75 mm
 80 mm + 13 mm = 93 24 mm + 60 mm = 84 6 cm + 8 mm = 68 mm
 60 mm + 24 mm = 84 37 mm + 50 mm = 87 4 cm + 9 mm = 49 mm

116. X 28 mm = 8 mm + 20 mm 33 mm + 3 cm = 36 mm
 31 mm = 1 mm + 30 mm 47 mm = 4 cm + 7 mm
 45 mm = 5 mm + 40 mm 41 mm = 4 cm + 1 mm
 64 mm = 4 mm + 60 mm 76 mm = 7 cm + 6 mm
 78 mm = 8 mm + 70 mm 65 mm = 6 cm + 5 mm

117. X 46 mm — 6 mm = 40 mm 28 mm — 2 cm = 8 mm 53 mm — 13 mm = 40 mm
 53 mm — 3 mm = 50 mm 37 mm — 3 cm = 7 mm 48 mm — 28 mm = 20 mm
 72 mm — 2 mm = 70 mm 49 mm — 4 cm = 9 mm 79 mm — 39 mm = 40 mm
 85 mm — 5 mm = 80 mm 51 mm — 5 cm = 5 mm 84 mm — 44 mm = 40 mm
 99 mm — 9 mm = 90 mm 75 mm — 7 cm = 7 mm 98 mm — 58 mm = 40 mm

118. Kolmel mehel on 30 sõrme ja 30 varvast.
 Viiel naisel on 50 " " 50 "
 Seitsmel poisil on 70 " " 70 "
 Kuuel tütarlapsel on 60 " " 60 "

119. Mitu sõrme ja mitu varvast on kümnelt koolipoisil, kui ühel neist puudub
 1 sõrm paremal käel ja teisel 1 varvas pahemal jalal?

99 99

120. Ükskordühte õpetas õpetaja sõrmede abil. Ta käskis hoida püsti:
 2 polssi mõlema ja 1 polssi ühe käe sõrmed. Püsti on 25 sõrme.
 4 " " " 1 " " " " " " 45 "
 7 tüdrukut mõlema ja 1 tüdrukut ühe käe sõrmed. Püsti on 75 "

121. Kirjutan mõned laused 1-st, 10-st ja 100-st:

1 cm = 10 mm 10 kümnendist = 1 kr.
 1 dm = 10 cm 10
 1 m = 10 dm 10
 1 100
 1 100

122. 3 kümnelist 5 ühelist = 35 6 kümnelist 2 ühelist = 62
 2 " 6 " = 26 7 " 5 " = 75
 4 " 8 " = 48 8 " 2 " = 82
 5 " 3 " = 53 8 " 8 " = 88
 7 " 1 " = 71 9 " 6 " = 96

123. 43 = 4 kümnelist 4 ühelist. 62 = 6 kümnelist 2 ühelist.
 37 = 3 " 7 " 74 = 7 " 4 "
 49 = 4 " 9 " 86 = 8 " 6 "
 26 = 2 " 6 " 95 = 9 " 5 "
 54 = 5 " 4 " 91 = 9 " 1 "

124. 10 : 10 = 1 12 : 10 = 1 jääk 2 17 : 10 = 1 jääk 7
 30 : 10 = 3 33 : 10 = 3 jääk 3 38 : 10 = 3 jääk 8
 20 : 10 = 2 26 : 10 = 2 jääk 6 24 : 10 = 2 jääk 4
 50 : 10 = 5 57 : 10 = 5 jääk 7 51 : 10 = 5 jääk 1
 80 : 10 = 8 83 : 10 = 8 jääk 3 88 : 10 = 8 jääk 8

125. 40 : 10 = 4 43 : 10 = 4 jääk 3 49 : 10 = 4 jääk 9
 60 : 10 = 6 67 : 10 = 6 jääk 7 61 : 10 = 6 jääk 1
 90 : 10 = 9 93 : 10 = 9 jääk 3 98 : 10 = 9 jääk 8
 70 : 10 = 7 76 : 10 = 7 jääk 6 85 : 10 = 8 jääk 5
 100 : 10 = 10 74 : 10 = 7 jääk 4 71 : 10 = 7 jääk 1

126. $20 + 1 = 21$ $3 + 30 = 33$ $30 + 7 = 37$ $9 + 90 = 99$
 $30 + 2 = 32$ $5 + 50 = 55$ $50 + 9 = 59$ $6 + 90 = 26$
 $40 + 3 = 43$ $8 + 70 = 78$ $70 + 5 = 75$ $7 + 40 = 47$
 $50 + 4 = 54$ $9 + 80 = 89$ $40 + 8 = 48$ $3 + 80 = 83$
 $60 + 7 = 67$ $1 + 90 = 91$ $80 + 4 = 84$ $2 + 40 = 72$

127. $2 \cdot 5 + 6 = 16$ $4 \cdot 10 + 5 = 45$ $20 : 2 + 7 = 17$
 $4 \cdot 5 + 4 = 24$ $5 \cdot 10 + 8 = 58$ $40 : 2 + 3 = 23$
 $5 \cdot 4 + 3 = 23$ $7 \cdot 10 + 4 = 74$ $80 : 2 + 8 = 48$
 $2 \cdot 10 + 8 = 28$ $8 \cdot 10 + 3 = 83$ $80 : 4 + 6 = 26$
 $3 \cdot 10 + 9 = 39$ $9 \cdot 10 + 9 = 99$ $100 : 2 + 5 = 55$

128. $46 = 40 + \dots$ $61 = 60 + \dots$ $35 = 5 + \dots$ $67 = 7 + \dots$
 $52 = \dots$ $66 = \dots$ $47 = \dots$ $83 = \dots$
 $67 = \dots$ $73 = \dots$ $52 = \dots$ $35 = \dots$
 $58 = \dots$ $84 = \dots$ $64 = \dots$ $53 = \dots$
 $77 = \dots$ $97 = \dots$ $75 = \dots$ $42 = \dots$

129. $25 - 5 = \dots$ $67 - 7 = \dots$ $25 - \dots = 20$ $16 - \dots = 6$
 $27 - 7 = \dots$ $64 - 4 = \dots$ $29 - \dots = 20$ $23 - \dots = 3$
 $31 - 1 = \dots$ $73 - 3 = \dots$ $32 - \dots = 30$ $38 - \dots = 8$
 $38 - 8 = \dots$ $79 - 9 = \dots$ $43 - \dots = 40$ $49 - \dots = 9$
 $42 - 2 = \dots$ $85 - 5 = \dots$ $52 - \dots = 50$ $54 - \dots = 4$

130. $28 - 20 = \dots$ $41 - 40 = \dots$ $64 - 60 = \dots$ $75 - 70 = \dots$
 $25 - 20 = \dots$ $45 - 40 = \dots$ $82 - 80 = \dots$ $87 - 80 = \dots$
 $37 - 30 = \dots$ $52 - 50 = \dots$ $93 - 90 = \dots$ $96 - 90 = \dots$
 $36 - 30 = \dots$ $55 - 50 = \dots$ $75 - 70 = \dots$ $48 - 40 = \dots$
 $31 - 30 = \dots$ $58 - 50 = \dots$ $13 - 10 = \dots$ $39 - 30 = \dots$

131. $10 + 15 = 10 + 10 + 5 = \dots$ $40 + 23 = 40 + 20 + 3 = \dots$
 $20 + 26 = 20 + 20 + 6 = \dots$ $40 + 34 = 40 + 30 + 4 = \dots$
 $20 + 17 = \dots$ $40 + 45 = \dots$
 $30 + 16 = \dots$ $50 + 19 = \dots$
 $30 + 25 = \dots$ $50 + 28 = \dots$

132. $60 + 18 = 60 + 10 + 8 = \dots$ $70 + 21 = 70 + 20 + 1 = \dots$
 $60 + 23 = \dots$ $80 + 18 = \dots$
 $60 + 34 = \dots$ $80 + 11 = \dots$
 $70 + 15 = \dots$ $40 + 55 = \dots$
 $70 + 25 = \dots$ $30 + 62 = \dots$

133. $25 = 10 + \dots$ $41 = 30 + \dots$ $56 = 20 + \dots$ $75 = 40 + \dots$
 $28 = 10 + \dots$ $44 = 20 + \dots$ $59 = 10 + \dots$ $83 = 60 + \dots$
 $34 = 20 + \dots$ $46 = 10 + \dots$ $61 = 50 + \dots$ $67 = 50 + \dots$
 $35 = 10 + \dots$ $53 = 40 + \dots$ $63 = 40 + \dots$ $92 = 60 + \dots$
 $38 = 20 + \dots$ $57 = 30 + \dots$ $67 = 30 + \dots$ $95 = 80 + \dots$

134. $62 = 20 +$ $76 = 30 +$ $83 = 50 +$ $25 = 10 +$
 $65 = 10 +$ $71 = 20 +$ $84 = 30 +$ $36 = 20 +$
 $74 = 60 +$ $79 = 10 +$ $87 = 20 +$ $47 = 10 +$
 $75 = 50 +$ $81 = 70 +$ $94 = 80 +$ $58 = 30 +$
 $78 = 40 +$ $82 = 60 +$ $97 = 50 +$ $69 = 40 +$

135. $25 - 10 =$ $45 - 10 =$ $46 - 30 =$ $35 - 20 =$
 $28 - 10 =$ $48 - 20 =$ $52 - 10 =$ $47 - 30 =$
 $24 - 10 =$ $42 - 30 =$ $55 - 20 =$ $52 - 20 =$
 $31 - 10 =$ $41 - 10 =$ $53 - 30 =$ $63 - 40 =$
 $34 - 20 =$ $43 - 20 =$ $57 - 40 =$ $77 - 50 =$

136. $61 - 10 =$ $75 - 10 =$ $82 - 10 =$ $45 - 20 =$
 $62 - 20 =$ $76 - 20 =$ $83 - 20 =$ $58 - 20 =$
 $63 - 30 =$ $77 - 30 =$ $84 - 30 =$ $63 - 30 =$
 $64 - 40 =$ $78 - 40 =$ $85 - 40 =$ $75 - 50 =$
 $65 - 50 =$ $79 - 50 =$ $86 - 50 =$ $84 - 40 =$

137. $87 - 60 =$ $96 - 40 =$ $91 - 70 =$ $55 - 5 =$
 $88 - 70 =$ $95 - 50 =$ $93 - 80 =$ $67 - 60 =$
 $99 - 10 =$ $94 - 40 =$ $97 - 90 =$ $88 - 8 =$
 $98 - 20 =$ $93 - 50 =$ $96 - 6 =$ $88 - 80 =$
 $97 - 30 =$ $92 - 60 =$ $91 - 1 =$ $75 - 50 =$

138. Kirjuta puuduvad arvud sõnadega vahele!
 Kaksikümmend kaheksa,
 kolmkümmend kolm.
 Viiskümmend seitse,
 kuuskümmend üks.
 Kaksteist, kaksikümmend kaks
 üheksakümmend kaks.

139. Kolmekümne kaheksa järele tuleb
 Kuuekümmend üheksa järele tuleb
 Üheksakümne üheksa järele tuleb
 Arvu järele, milles on 6 kümnelist ja 5 ühelist tuleb arv
 Arvu järele, milles on 7 ühelist ja 7 kümnelist, tuleb arv

140. Kolmekümne ühe ees seisab
 Kahesakümne ees seisab
 Arvu ees, mis koostub 9 kümnelisest ja 1 ühelisest, seisab arv
 Arvu ees, mis koostub 7 kümnelisest, seisab arv

141. Kaksteist tähendab kaks teisest, viisteist — viis teisest kümnest.
 Kaheksateist tähendab
 Kaks kolmat tähendab ehk arvu
 Viis kolmat tähendab ehk arvu
 Kaks neljat tähendab ehk arvu
 Viis viiet tähendab ehk arvu

142. Kirjuta vahele puuduvad arvud!
- 20, _____ 31
- X _____ XX
- 30 _____ 40
- XX _____
- _____ XXX
- 56 _____ 67
- 50 _____ 39
- 81 _____ 70
- 100 _____ 89
- XXV _____ XIV
- XIII _____ II

143. Kirjuta numbritage!
- Viiskümmend kolm 53, üheksakümmend neli 94, sada 100.
- Kuuskümmend kuus 66, kuusteist 16, kuus neljat _____.
- Arv, milles on 7 kümnelist ja 9 ühelist 910:10 9-10-90.
- Arv, milles on 5 ühelist ja 8 kümnelist 50 80.
- Arv, kus kümneliste kohal on number 4, ühelistel kohal 6 40 4.

144. Kirjuta suurim kahekohaline arv! 99. Väikseim kolmekohaline! _____
- „ väikseim kahekohaline arv! _____ Suurim ühekohaline! _____

145. Kirjuta kolm arvu 52 ees! _____ Kolm arvu 38 järel _____
- „ „ „ 74 „ _____ „ „ 67 „ _____
- „ „ „ 100 „ _____ „ „ 59 „ _____
- „ „ „ 50 „ _____ „ „ 50 „ _____
- „ „ „ 81 „ _____ „ „ 81 „ _____

146. Kirjuta arv, mis seisab 29 ja 31 vahel! 30 39 ja 41 vahel 40
- „ „ „ „ 78 ja 80 „ _____ 99 ja 101 „ _____
- Kirjutatud arvud, mis seisavad 68 ja 71 vahel 69 81 ja 78 vahel _____

147. 40 naaberarvud on _____ ja _____ 50 naaberarvud on _____ ja _____
- 80 „ „ „ „ 90 „ „ „ „
- 39 „ „ „ „ 79 „ „ „ „
- 19 „ „ „ „ 29 „ „ „ „
- 41 „ „ „ „ 61 „ „ „ „

148. Kirjuta numbritage:
- 5 kahekohalist arvu, milles igasühes on 5 kümnelist! _____
- 3 „ arvu, milles igasühes puuduvad ühelsed! _____
- 5 „ arvu, mis kirjutatakse ühesuguste numbritage! _____

149. Kirjuta arv, milles ühelsi on 3, kümnelsi aga 4 enam! _____
- „ arv, milles ühelsi on 9, kümnelsi aga 5 vähem! _____
- „ arv, milles kümnelsi on 4, ühelsi aga kaks korda niipalju! _____
- „ arv, milles kümnelsi on 9, ühelsi aga kolm korda vähem! _____
- „ arv, milles ühelsi ja kümnelsi on ühepalju ja kokku 10! _____

150. Kirjuta arvud numbritage 4 ja 8 _____ ; 5 ja 2 _____ ;
- 9 ja 1 _____ ; 7 ja 3 _____ ; 4 ja 0 _____ ;
- 1 ja 5 _____ ; 5 ja 5 _____ ; 8 ja 1 _____ .
- Suurem arv numbritage 2 ja 8 10 ; 6 ja 0 _____ ; 1 ja 2 _____ .
- Vähem arv numbritage 3 ja 2 _____ ; 1 ja 8 _____ ; 6 ja 0 _____ .

151. Kirjuta 5 arvu, mille nime lõppsilp on „mend“ _____
152. Kirjuta 5 arvu, mille nime lõpp on „teist“ _____
153. Kirjuta rooma numbritage 21 ja 19! _____
154. Kirjuta harilikude numbritage XXXI ja IXXX! _____

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

155. Mitu väikest ruudukest on suures ruudus? 100
 Näita, kuidas sa seda mõistlikult arvutad! 10 · 10 = 100
156. Mitu põlk- ja mitu püstrida on sel ruudul? 10 10
157. Kirjuta ruudukestesse arvud alates 1-ga! Missugune arv peab tulema viimsesse ruutu? 100
158. Ses reas on 50 paaris- ja 50 paaritut arvu.
159. Suurim paarisarv on 100; väikesim paaritu arv 3
160. 61 ees on 62 arvu, 40 järel on ses ruudus 41 arvu.
 45 ees on 46 arvu, 45 järel on ses ruudus 46 arvu.
 100 ees on 101 arvu, 100 järel on ses ruudus 101 arvu.

Lõpetatud _____

Harjutus nr. 25 (10).

(Laulu „Varane kuldnohk“ ainel.)

Täidan lüngad ja lõpetan poolikud laused (olevikus).

Esimene kuldnohk.

Päike paistab soojalt. Lumi sulab. Kraavides
 voolab vesi. Aias suure kase oksab istub
 kuldnohk. Ta laulab rõõmsasti. Siis
 ratab ta oma pesakasti: kas on see kōras?
 Vupsti hüppab pesakasti. Natukese aja pärast on
 ta jälle väljas. Korraga läks päike pilve
 taha! Ilm muutub viluks. Tuul rabutab
 kaseoksi. Hakkab lund sadama. Varsti möllab päris
 tuisk. Kuldnohk poeb maja varju. Aga tuisk
 vaibub pea. Siis lendab kuldnohk välja
 oksale ja laulab seal lõbusasti.

Harjutus nr. 26 (11).

(Lugemispalast „Esimene aprill“.)

Täidan lüngad.

Esimene aprill.

Leili tegi oma vennale kena Elmar
 veel Leili ta üles ja
 kutsus väikesi vaatama. Poiss
 voodist nagu Polnud mahti
 ega kingapaelu
 Teda väikesed Aga
 varsti sai Elmar aru, et Leili Ta oli
 väga pahane. Mõttes, kuidas
 Vaatas äkki ja : „Leili,
 Leili! “ . Aga Leili
 ei ja jäi rahulikult
 Leili , et täna on